

www.piscaria.nl

Landelijke visgegevens eenvoudig opvraagbaar

Tekst en illustratie:

Bas van der Wal en

Toine Aarts

Fotografie: Sportvisserij Nederland

Ten behoeve van wetenschap en beheer worden visstandbemonsteringen uitgevoerd. De resultaten hiervan worden opgeslagen in een databank, Piscaria genoemd. Toine Aarts en Bas van der Wal vertellen over de totstandkoming van deze unieke databank en schetsen de gebruiksmogelijkheden.

Al 10 jaar bestaat er voor de opslag van aquatisch-ecologische gegevens de Limnodata neerlandica. Deze database bevat de gegevens over waarnemingen van waterorganismen in het zoete water, inclusief die van vissen. De in deze database opgenomen visstandgegevens zijn destijds vooral door de OVB geleverd. De structuur van de database blijkt echter minder geschikt voor het visstandbeheer en voor de ecologische beoordeling van de visgemeenschappen. De STOWA heeft daarom samen met de OVB het initiatief genomen om voor de vissen een aparte database te ontwikkelen. Bij deze ontwikkeling zijn de methodieken van het handboek visstandbemonstering als vertrekpunt gebruikt. De visdatabase, die Piscaria is genoemd, is inmiddels ruim een jaar in gebruik. Een groot aantal gegevens is vanuit de voormalige OVB-database Visvangst geïmporteerd. Verder zijn gegevens afkomstig van Witteveen + Bos en Aquaterra toegevoegd.

Twee versies

Piscaria, thans in beheer bij Sportvisserij Nederland, kent twee versies, een centrale versie en een satellietversie. De centrale versie is de eigenlijke database. De structuur van deze database is tamelijk complex en het werken ermee is niet heel

eenvoudig. Voor het gebruik door bijvoorbeeld adviesbureaus, hengelsportverenigingen en waterbeheerders is daarom een eenvoudiger te gebruiken satellietversie ontwikkeld. Deze satellietversie bevat ook een veldmodule, die het mogelijk maakt de visgegevens die in het veld worden verzameld, direct in de database te brengen. Op die manier kan de tijdrovende slag van het in het veld opschrijven van gegevens en op het kantoor weer invoeren, worden overgeslagen. Vanuit de satellietdatabase kunnen de gegevens digitaal worden overgebracht naar de centrale database.

De satelliet-versie van Piscaria wordt gratis ter beschikking gesteld aan iedereen die te maken heeft of krijgt met visstandbemonsteringen. Gebruikers dienen zich wel via de website www.piscaria.nl te registreren waarmee zij updates van de software en nieuwtjes over de laatste ontwikkelingen op het gebied van monitoring van visstanden kunnen ontvangen. Gebruikers verplichten zich de verzamelde gegevens ter beschikking te stellen aan Sportvisserij Nederland ten behoeve van de centrale database.

Gebruik van de gegevens

Diverse bureaus verwerken en analyseren inmiddels hun visgegevens met Piscaria, vaak in opdracht van de waterbeheerder.

Visserijkundig onderzoek wordt vaak ook met het electrovisapparaat gedaan.

Piscaria bevat hiervoor een rekenmodule, een uitgebreide grafiekenmodule en standaard tabellen. De waterbeheerder, die veelal de eigenaar is van de gegevens, verzorgt in overleg met de opdrachtnemer de aanlevering van de gegevens aan de centrale database. Met de fusie van de OVB en NVVS is het beheer van de database overgegaan naar Sportvisserij Nederland. De samenwerking tussen Sportvisserij Nederland en de STOWA alsook het eigendom van Piscaria zijn vastgelegd in een overeenkomst. Sportvisserij Nederland beheert de centrale database en de gegevens kosteloos. De hengelaarsbond is hiermee het verzamelpunt in Nederland voor visgegevens en betaalt bovendien mee aan (toekomstige) ontwikkelingen van Piscaria.

STOWA

De Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer, meestal afgekort als STOWA, stelt zich ten doel het (doen) verrichten van toegepast onderzoek ten dienste van instellingen in Nederland, belast met het beheer van water. De hoofdaandachtsgebieden omvatten watersysteem, afvalwatersysteem, waterketen en waterwieren. De stichting is gevestigd in Utrecht en telt acht vaste medewerkers.

Piscaria is een databank met veel gebruiksmogelijkheden

Visstandgegevens worden nauwkeurig vastgelegd.

Over de auteurs

Toine Aarts is als bioloog werkzaam bij Sportvisserij Nederland. Naast zijn werk als ecooloog is hij gespecialiseerd in informatiesystemen en heeft hij aan de basis gestaan van Piscaria, de landelijke database voor de opslag van visgegevens.

Bas van der Wal is opgeleid als aquatisch ecooloog. Tijdens zijn studie heeft hij onder meer onderzoek gedaan naar de predatie van rivierprikken op de Grote marene. Na zijn studie is hij 15 jaar werkzaam geweest bij het Hoogheemraadschap van Delfland. Sinds 1998 is Bas onderzoekscoördinator bij de STOWA.

Gegevens uit de database zijn vrij opvraagbaar voor waterbeheerders en Sportvisserij Nederland. In 2005 is in samenwerking tussen deze organisatie, de STOWA, ETI en NL-BIF een project gestart dat de koppeling tussen Limnodata neerlandica en Piscaria mogelijk heeft gemaakt. Gegevens uit beide databases zijn vanaf nu (gekoppeld) op te vragen via het internet (www.piscaria.nl of www.limnodata.nl). De site wordt twee keer per jaar aangevuld met actuele gegevens over het voorkomen van vissen en andere aquatische organismen, vooral afkomstig van Sportvisserij Nederland en van waterbeheerders. Wie over vissen meer of andere gegevens wil dan de website biedt, kan via de site contact opnemen met Sportvisserij Nederland. Via het project zijn de gegevens ook ter beschikking gekomen van de wereldwijde biodiversiteitdatabases van G-BIF (kijk op <http://www.nlbif.nl/> voor meer informatie over deze organisatie).

KRW-update

Begin 2007 wordt er een update van Piscaria uitgebracht waarin de watertypen van de EU-Kaderrichtlijn water zijn verwerkt en de maatlatten voor de natuurlijke wateren zijn ingebracht, inclusief een beoordelingsmodule. De update bevat bovendien een extra exportfunctie, zodat de voor de KRW-beoordeling relevante gegevens kunnen worden geëxporteerd naar een formaat dat voor andere veel gebruikte databases als Dawaco, Ecolims en Ecobase in te lezen is.

Wie interesse heeft in de Piscaria satelliet database kan deze bestellen bij de STOWA, Postbus 8090, 3503 RB in Utrecht. Per e-mail kan dat via stowa@stowa.nl of via de website van de STOWA: www.stowa.nl. Via de website www.piscaria.nl is na registratie, de software ook te downloaden.

